

20 АПРЕЛЯ – НАЦИОНАЛЬНЫЙ ДЕНЬ ДОНОРА

Пятдти бетаурилан, гяр дус апрелья 20-личиб нушала улкализиб лебил Россияла хи дедлуганна Бархли дурабуркүси саби. Ил мягничебси балбуудли гялбаркүни дарахъес ва чила-биалра гяму дерцахъес имканти алкяхули сари.

Хера, илгүна балбуц бетерхур хи дедлуганна Бархилис гяларти бурхназиб, дурусли буралли – апрелья 17-личиб республикала печатла Юрта гялабра. Ил дурабуркүнилис сиптакарси саби Дагьстан Республикала печатла ва багъахънила шайчиси Агентство республикала хи картнила станцияличил барх.

Илизир жигарла бутлакьяндеш дариб баягы Агентствола хянчизартани ва илала бекдешиурти организациябала вакитлани, деклар-декларти СМИ-бала журналистунани, ил лугилизир – миллатла мезаначил дурадурхути газетаб-журналтазиб бузутанара.

Савли, станция абхьибхейс, хи дедес или аданти яргаличи кабузурлири. Дигеси саби, нушала дубурланти мурталра гялдешуни дирес гялакти биъни чебухъели. Гяйгайрагу, вайси бетатури чисалра хлейгахъу, амма кыяндикибхели, нушала халкъ ца хунк къайдали, уржили дурабурхути саби. Илкьяйдали биъни марбуи иш яргализибра. Медицинала шайчирти хясилти пикрилизи касили, хи дедес бетхеурти бархли, пашманни илабад аркыури. Илцадра гялдешуни дирес гялакти саби нушала дубурланти.

Хи дедес гялаб лебилра медициналаш ахтардибариб, гур илала гьегъи сарри хи кайсутира. Чула санигят ункъли балути медицинала хянчизартани урехиагарты шуртразир чула хянчи ахъси даражаличир детерхяхур.

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИЯЛИЧИБАД

«НУШАЛА МУРГЫЛА ХАЗНА»

Патимат Мирзаева

«Дагьстан» РИА-лизиб «Организация корпоративного донорства РД. Донорство костного мозга» ибси улчилиси пресс-конференция бетерхур. Иличир ДР-ла арадеш бихнила шайчиси министрла цабибл заместитель Ярослав Глазовли ва республикала хи картлуси станцияла бекл тухтур Хаджат Танкаевани бутлакьяндеш дариб. Балбуцла дазурбазир Дагьстаныиб донор-тала программа гябурцниличил ва хи дедлугантала баркыди гялабяхл башахъниличил дихъичаибти тхяр-къайдаличила ар-гъахъиб. Илкьяйдали лигубала мехела донортала сияхлизил карх-нила мягничебдешиличилара буриб.

Хи дедлугни бахълис тяниши баркыди саби, амма лигубала мехе дедлугнила баркыдира хлекъли мягничебси бетатури саби, сабира чархла биркдан кабатес гялгити адамтала гяму уахъниличил сабабли бетаруси.

«Лигубала мехе хиличи мешути секлар сари, саррира лигубала духнарти. Донорла илди клел тхярли кайсути сари: кыкьяла лигубазы тхярхьибатури (пункция), клибил тхярли биалли, хи дедлугниличил мешуси саби. Цалра тхяр адамлис урехилис ва заралласи ахлен. Иличибли гялцад адамтала гяму дерцахъес имканбикүр», – рикли Хаджат Танкаева.

Ярослав Глазова гъай хясибли, хи нушала гямура мургыла хазна саби. Хи мурталра хяжатти сари, ил багъандан хи дедлугантала баркыдира дебели мягничебси саби.

«Лерилра гъамли чесабуиси хи дедлуганна Бархилиличил мурбаракдарес дигура, илкьяйдали илала дазурбазир дурадуркүти деклар-декларти далдуцназир бутлакьяндеш дарахъесра жиди-рурра.

Республикала хи картнила кабуз улкала бегларла кыулайтазибад ца саби. Илар ишхелла тлалабуначи далдикибти лерилра технолоиялашлти гялгитилахули лер», – цакъбарли буриб ДР-ла арадеш бихнила шайчиси министрла цабибл заместитель.

«ЗЕМСКИЙ ДОКТОР»

ШИМАЗИ — БУЗЕС

2024 ибил дуслизиб медицинала даршлим верхъцали хянчизар «Земский доктор-фельдшер» бикүси программа хясибли Дагьста шимазы бузес аркъян.

Шимазир чула бузерила гунзари дамдиру даршлим авцанну урчлебра тухтурли ва ургаси даражала медперсоналла гъану цара хянчизарли. Кыулукунала таманси сияхл гялабихъили леб ДР-ла арадеш бихнила Министерствала сайтличил.

Программализир бутлакьяндеш дирутани алапала дурарад гъачамцун дедлугути арцра кайсу: тухтуртани – ца миллион кыуруш, дебели кыянты мер-мусаличирти шимазир биалли – цара байхъалара миллион кыуруш; фельдшертани – шударш/верхъдаршлим шуцали кыуруш. Иличе че, мерличиб мунципалитетла хукуматлара кумек гяббихъули саби.

Чемцати баянти кадыхъили лер Дагьста арадеш бихнила Министерствала телеграм-каналлизир.

ЗАМАНА

ДОМАТОР ФОНДА ПРЕССЫ 2022

ЦАБИЛ ГЪАРШЛА БАЙРАМ

«Хъу дерхъаб, гямуру дерхъаб!»

Нушала корр.

Жявлейчибад нушачиб хлеба цабиб бурхназиб бал цабиб гяшла байрам дурабуркүли бирар. Илала беклибуиси мурадра саби сагаси дуслизир дегүнти хъуми дерхъили дакни. Амма шила адамтани ил гъарли-марси байрамличил шурбулхъахули бирар. Шилизивра хурматла адамлизи гъарш каахънила дурарад, деклар-декларти далду-цунира дурадуркү: спортла ва далай-делхъла абзани, биштатала бутлакьяндешличил хя-зани ва цархилти...

Хера, илгүна байрам бетерхур ишди бурхназиб Лавашала районна Лавашала шилизибра. Хлеба замана хъумачир дирути хянчи дехдихъилис лишанни бетаруси байрамличир бутлакьяндеш дариб клидаршад адамли.

Ипподомла майдайчиб савил шилизиб хтербирети адамти ва гялхли цалабиклири. Лебилра байрамличил гялхис гъавличил бакилри: гъарчина-ралра дукелци, масхурти. Иличиблара багъеси саби гъанала заманара гъар-урла гядатуни дузахъес дигахъни ва илдала хурматбирани. Илдигүнти гялхити гядатуназирад сариу нушала гямурура цаладирукүти.

Цабиб гъаршла байрамличир илкьяйдали бутлакьяндеш дариб Лавашала районна бекл Мухтар Халал-мяхьямадовлири. Иличил балбуцличил цалабиклибти лебилра, ил лугилизиб – гялхлира, разиси ва шаласи байрамличил уркли-урклибад мурбаракбариб, давлачебси сабухъ бучили дигни, район биалли – мурталра гялабяхл башули, вавали-бяхъили дигни аръахъиб.

Пятдти бетаурилан, цабиб гъарш каахъес ихтиярба-

риб шила бегларла халасигунализил. Хурматла баркыди дурабуркүли гьегъи лебтанила бирхадди бихъиб ишдус сабухъ халаси льякъниличил, лебилра шантас ил баракатласили бетарниличил.

Пур биалли, спортла абзани дехдихъиб. Лебтанилара балуливан, нушала дубурланти дебели спорт диганти саби ва биштатли лебай илизи ахъес дигутира камли хлебирар. Тяп илкьяйда биъни чебаахъиб иш байрамличибра. Халатачил къайли, биштатлара дуцлизиб, мерличибад тхярбиклилизиб, гъая зузбирнилизиб, гира ахъ-

бурцилизиб, къаркъа иргънилизиб абзикүли калун.

Байрамла ахирличиб спортла абзаназир бутлакьяндеш дарибти шабагъатлабирнила балбуцра дурабуркүлиб. Абзаназиб чедибикитас ва призертас арцла шабагъатуни ва гядатли детаурти къацла мавни дедиб.

Дагьста дубурла шимазиб хтербирутас цабиб гъаршла байрам бегларла дигусли ва мягничебси бетаруси саби. Сеняхенну иличирад дехдирхули сари чула яшавла даража ахъбурцүти, шила хозьяйство гялабяхл башахъути беклидидубти хянчира.

Гъанна биалли ил къяли гъалабяхл башахъести имкантира дахъл лер. Лерилра жураала тхярхурти далдуцили, дубурла шимазирти хъуми-авлахъуни дузахъали, гъай агарли, нушала гямурура гяладяхл аркъян.

«Хъу дерхъаб, гямуру дерхъаб!» – бикүли бирар нушала халкъ чидил шадлихъичил цалабиклира. Илкьяйда бетра бетарули саби гямурулизибра. Хъу берхъали, сабухъ эрксилли биалли, яшавра кыулайсили бетарар. Кыулайси яшавличил чеклүси наслусли гямурура челякъыла шалатили дихъес имканбикляхъ.

Сабият Гябдуллаева

Гяла хлеблизир шимазир ва махъурбазир хъубяхлрумала байрумти детурхути сари.

Ахъушала районна шимазирра ишдуслизир цаэсил гъаршла байрумти дурадуркүли сари. Хъубяхлрумти шила адамтас дебели дигуси байрам саби, суненира халкъургар уржибдеш, диги имцалдиррахъуси. Бутрилла шилизибра ил байрам халаси разидешличил бетерхур.

Шилизибти биштати, халати, дурабад баклибти гялхлира цалабикли цаэсил

гъаршла байрам дурабуркүлиб.

Гъалабла манзиллизиван, хала беглани къайдали, урчилизи бабгили дурара, Бутрилла шила бекл Исмагьлиов Бяхьямад Хясайниевичли, берхъибси баракатла дус бакляхъес балгара барили, цаэсил гъарш каиб. Байрамличир деклар-декларти абзани дурадеркүлиб. Мурул адамти ва хъунул адамти дуцбухъун, къаркъа иргънилизиб абзикиб, чедибикитас арц дедиб.

Ил байрам бетерхъес багъандан Бутрилла шила СПК-ла председатель Марат Султанниевичли ва Бутрилла шилизивадис Избербаш шагъарла администрациялис бекл-деш дируси Мяхьямад Писакъовли халаси

кумекбариб. Иличил 150 азир кыуруш арцла дедиб абзаназиб чедибдеш сархитбас дуглахъес, берк-берк асахъес. Марат Султанниевичли дивличил, продуктуначил гяббуциб ва шила халкълис савгъатунира дедиб.

Илкьяйдали Бутрилла шилизибдети Мо-сквализиб ва цархилти мер-мусаличиб хтербирети адамтанара байрам бетерхъес икыалабариб.

Шила халкълис дахъл муридешуни дугтиб, савгъатуни дедиб. Хъубяхлрумала байрам шадлихъла аги-хляизиб бетерхур.

Бутрилла шила бекла заместитель Патимат Нурмяхьямадовани, библиотекала заведующая Патимат Исмагьлиовани ва цархилтира жавабла хянчизартанара хъубяхлрумала байрам бетерхъес багъандан, гялхидц къайги дакүлбариб. Талихъла дус биб лебтасалра!

«...Дурхъали кабилзули ахлену?!»

Гъундурачир кадирукүти беклемцуназиб улху-тала луги бархиличи-бархли имцабикүли саби. Хера, илдигүнти гъанагарты балагъ-къадарли ишди бурхназибра чумра дагьстанланна гямуру къаба-иб. Сецад хлейгеси биалра, беклемцунани биштати дурхнала бутлакьяндеш агарлира детурхули ахлен...

Илала черкад сунела пикруми дуриб республикала Бекл Сергей Меликовлира:

«Алхунтала гъамтази халаси пашмандеш балахъ-ура, зараллизи бикибти биалли, жав-жавли аракаби-убли дигура. Илдас хляжатси кумекра гяббихъили бирар.

Илди аги-къайдали ну гъарли-марли къакъавакля-хъилра. Машинабала беклемцунани гъачамличир-гъачам имцали адамтала гямуру къябиули сари, илди-ургаб чучиб сегъунара гяйибгагарты дурхнара леб, жъгилти биалли, чулахъунили бетархули саби, цацабехтала кысматуни къябиули сари... Амма машинабала шофертас илдигүнти аги-къяйда чучил сенара кахледиркур или гъанбиркули бирар.

Низам-къяйда дулүпти гялгаличила, вегла ва урхъла машинаби зараллизи дирхъахъичила пикри хлебикүли биалли, хлушаб жавакардеш дихъес гялгити виштатисила гямуруличила ва илис урехи лебниличила се буридая? Хлушачил хъабикибиси ма-шинализибти адамти кабушунличила се дикүлрар? Вецал минутла гъалав вакнила имканна багъа илца-дра дурхъали кабилзули ахлену?!»

Гъундурачиб бет-сабашнила тхяр-къяйда дуль-ахутас беклемц – гъангарси баркыди ахлену, къаркъиси ва бизс асубируси анцбукъ саби. Гъундурачи дурадурхъули, гъамтала ва хлушачил къарши-виркусула арадеш хлушала дагьрилрад дигахъни-личила хъуммартидая!»

БАГЪАХЪНИ

Баянти дагъес...

Россияла Дагьстан Республикализибси УФССП-ли жамигятлизи гъанбуршули саби, вегла чеблаличила багъес багъандан, чянкли лебтанилара дулүти хукуматла гялгитилахули пайдаладирес гялгити биъниличила. Ил саби «Банк данных исполнительных производств» бикүси Интернетлизибси гялгитилахъала, яра, «Госулуги» сайтличил чеблала

Илкьяйда «Госулуги»-ла сайтличил чеблала вегличил приставли сегүнти тхярхурти далдуцилира багъес вирар – дурала пачалихълизи дуррахъес ихтияр агни биаб, арц яра лебдеш гяладуцини биаб. Илкьяйда барес багъандан, сайтличил вегла у би-ахъни багъеси саби. Хлушала паспортла баянти урхъла нахълизи хледикахъес, «Госулуги»-ла пароль чизилра мабуридая.

Илала дурабад, хлушаб гъамадли бирар, лерти-гүнти чеблуми урасадли гъарахъларад – Интернетла кумекличил. Чеблала арц дурхути сари банкла картала кумекличил, ва илкьяйдали – банка яра почтала отделенилизирад, квантация дураили.

Россияла Дагьстан Республикализибси УФССП-ли илкьяйдали адамти жибурили саби, эгер ташиш-деш алкяхути кагъурти яра багъахъниби дакълли, приставличил дугъабилзахъес.

Россияла Дагьстан Республикализибси УФССП-ла пресс-служба

САГАДЕШУНИ

Къанбихъниличил гякля бедлуга

Авиаконпаниябани рейс къанбихъни багъандан, пассажиртас гякля бедлуга. Гъарил сягятлис – 100 кыуруш. Илгүна гякля кабузахъурли саби дех (багаж) къанбихъниличил. Гякляла къадар гечбир-ниличил кайсу багъала байхъайчиб имцали бизс хлебирар. Компенсация касес вирар авиаконпания-лизи кагъар бархъили.

Сагати тхяр-къяйда тинтдирути ахлен кон-панияла гяйибгагарты рейс къанбихънила анцбукуначи. Мисаллис, табигятла шуртири сабабли диалли.

«ГЪАНБИКУНАЛА АНХЪ»

Сергоквалала районизиб, республикала кьадрида «Хлеба гIягIаи бурхьдудми дурадуркIуси жумягI» бикIуси балбуцда дазурбазир, Украинализиб бетурхачIуле, ремонтлис арц деддугити халкьла лугIи имцIабикIули чебиулра. 2022 ибил дусличил цугбуцахIелли, арбякIуиси дуслизир ремонтлис дучибти арIла лугIи 81 миллионичибад бикиби», – вIкIи ил.

М.Пялиевли бурили кьайда, сагадирити юртанала лугIи гьар дус имцIабикIули саби, илкьайдали – дарсдирити лифтанала кьадарра.

«Гъанбикунала анхъ» ва илар удатурти галгуби нушаб ахIерадарес чебиркур, илди нушала игитуначила пахрула дурхьати лишанти дьини багьандарра. Нушачи чучила гъанбиркахули лебай, гIягIгъузбни улхутти ахIен.

Сергоквалала районна багьахIибала центр

«Гъанбикунала анхъ» бикIуси халкькани-ургабси тIабигIяла балбуц Хайдакьла районизиб бузесаиб. Ил хасбариси саби чебисаби Чедибдешла Бархилиси ва ЧебяхIиси Чедибдешла дергьилис ва СВО-лизиб алхунти гIягIгъузбнас. Балбуц бекIубуци «Хайдакьла вацIала хозайство» ГКУ-ли.

Балбуцда сиптакар ва вацIала хозайствола рукоеводитель Хидирбек Султанбекови бурили кьайда, ил балбуц июнна 22-личи бикайчи бухьанбилтIуси саби. Ил манзилла дIухIар районна лерилра школаби, культурала центри, учрежденеби ва цахIнабикуни-алав 1941-1954 – илди думсазиб ва Украинализиб алхунти хайдакьлантала лугIиличи цугли галгуби удатурти сари.

Балбуцлизир бегI гьалар бутIакьяндеш дариб – Мажалисла шилизиси С.Пялисултановла улличиси школа-интернатли. Школала бучIантани, хIянчизартани ва шIла хозайствола вакилтанни школа-алав 30-цад галга удатур.

«Гьарил галгалла ВатIа хьархIерагардеш каллахьес жан кадихIибти игитуну нушаб гъанбиркаху. Даршутти гIямру пешехедберис нуша илдас баркалла дикIулра», – бикил илди.

Школала директор Кьасум НухIкьадиевли буриливан, ил балбуцни наслуби цазици ца дилгьули сари ва жагьилтас патриот бяркь бедлулгиллизи халаси пай кабирхьули саби.

«Гъанна дураберкибиси балбуц нушала игитуну хьумхIертнилис сабабли бетарар.

Балбуц дураберкIес пикирбарисси Хайдакьла вацIала хозайстволис халаси баркалла багьахьес дигулра», – вIкIи ил.

Хайдакьла районна администрацияла пресс-служба

Россиялизиб гъанна шуйнайси «Гъанбикунала анхъ» илди балбуц бетурхули саби. Улкализир шиниудешуни мяхIамдирнилис ва чеимцIадирнилис, тIабигIят мяхIкамбирнилис хасбарисси саби балбуц. ЧебяхIиси ВатIа дергьилис алхунти 27 миллион адамла хIурматлис илдицад галгуби удатурти сари. Илкьайдали ВатIан гъанни чIула жан кьурбандарибти гIягIгъузбни хьумхIертнилла балбуц дурабуркIни гIядатли бетатурлира саби.

Гьалаван Дахадаевла районна Дибгашила шантани илгьуна мягIничебиси балбуцлизир жигарла бутIакьяндеш дариб. Балбуцда дазурбазир дибгашантани шIла кьакьурбазирти нядешуни умудариб, удатурти галгубас кьуллукьбарисси ва гIурра галгуби удатур. Илала дурабадлира, лерилра галгуби цIубадирнилла хIянчира ункьли дурадеркIиб.

Чезаэли саби балбуцда бутIакьянчибани алавси тIабигIиличIла кьайгьини дакIуларилчибуна ахIи, лебилра жамигIятлис илгьуна баркьуди кьадричебиси биьни якьинбарни. Нушала улка шинишбирнилла мурадилчил цархIили шими-шагьуртала адаттанира илгьуна гIягIбаркь Геббурцилчили вирхес вирар.

Дахадаевла районна администрацияла пресс-служба

АрагIерли сагадиру

П.Шахова

Хьули арагIерли сагадирнилла республикала Фондла руководитель МяхIяммад Пябдуллаевич Пялиев журналистуначил гьуйваниб. Илди буриливан, хьули арагIерли сагадирнилла Фондла программа бузесаибхIеичирад республикализир 836 дахьал хьулрала дегIти юртани сагадарили сари. АрбякIуиси дуслизир абзурли республикализир программализир бутIакьяндеш дириб: 3 муниципалитетла районни, 10 шагьарли ва 13 муниципалитетла цахIнабики. 111 азирличибура имцIати адаттас чIула хьали-цIала шуртIри кьулайдарес имканбакIиб.

«АрбякIуиси дуслизир нушани 98 юрт сагадарес хIяжатири. Программа гIямрулизиб бетурхачIуле, ремонтлис арц деддугити халкьла лугIи имцIабикIули чебиулра. 2022 ибил дусличил цугбуцахIелли, арбякIуиси дуслизир ремонтлис дучибти арIла лугIи 81 миллионичибад бикиби», – вIкIи ил.

М.Пялиевли бурили кьайда, сагадирити юртанала лугIи гьар дус имцIабикIули саби, илкьайдали – дарсдирити лифтанала кьадарра.

«Программала кьалабаси планна дазурбазир 2024 ибил дуслизир республикализир 12 дахьал хьулрала дегIти юрт ва 35 лифт сагадарили дирар. Илди хIянчи дарес 115 миллион кьуруш харждиру. Нуша лебанлира балулра ахьти юртаназиб лифт бегIлара хIяжатси секIал биьни. Арадешлизиб нуксандеш лебти яра халабтаибти адатти хIебирити хьуразиб ил

хаслира хIяжатси саби.

ИшбархIила манзиллизиб ца лифт сагадарес 3 миллион кьурушцад харждирули сари. 436 сагадарибти лифтанизирад 382 лифт МяхIякькьалала ва Кьызларла заводназир дарибти сари. Дурала улкназирцад дикьугала лугIи камбиянира дигеси анцIубукьли бетарули саби», – вIкIи М.Пялиев.

ХАЛКЬЛА ПАРГЪАТДЕШ БАЛТАХЪАН

ВатIайс кьуллукьбирли гIямру деркIес...

П.Сулайбанова

ВатIайс кьияндикибхIели шандала баруван ил берцахьес гьалабилзути, чучи кьакьбяхьес-ти гIягIгъузбни Дагьистайзиб бахьал саби. Илдигьунтазивад ца сай Явнус Рабазанович Жамбалаевра – ДР-ла Дявила комиссариятла жагьилти дявила кьуллукьличи жибирнилла ва хIядурбирнилла шайчибиси отдела начальникла заместитель, офицер, подполковник, суненира 17 дус деклар-декларти дявила кьуллукьни тамандирули калуниси. Илала дявила кьуллукьличибиси бузерила гьуйни гьарбирити макьалаби нушала газетала бяхIяназир чуйнара дурадурхьун, амма иличила чуйна белкIалра, черяхIти, гапла дугьбачи лайкьиси адам сай Явнус Рабазанович. Илдигьунти кабизалачебти, чучи пахурбарести, жагьилтас гIибратли бизисти гIягIгъузбначил гьаман гьуйна-баьниби, ихтилатунни дурадуркIнили ишхIелла наслуличира манпагIятси асар хIебарили кахIевлан.

ХIера, иш гьакIлизибура Явнус Рабазановичличи жагьилти дявила кьуллукьличи жибирнилла ва хIядурбирнилла шайчибиси хIяракатиличила ихтилат дураберкIира. ВатIайс кьуллукьбарикIул гьарил гражданинна чебла саби.

– Явнус Рабазанович, ишдула апрельла цацIичибад жагьилти гIямриялизи жибирнилла ва хIядурбирнилла шайчибиси хIяракат бекIубихили саби, сецадIли бухьанбилтIулис ил? Нушани балуливан, ишдула хIеблчибад гIямриялизи жибирнилла думси дарсдирничила закон цацIилизи каберхурли саби. ХIукьунати кадизахурти тIалабуни хIясибли, нушала республикализибад гIямриялизи чум адам бархьес гIягIитиш?

– 1998 ибил дуслла мартла 28-личибадси «Дявила чебаличила ва дявила кьуллукьличила» бикIуси (№53 ибил-ФЗ) Федерацияла закон ва РФ-ла Президентла 2024 ибил дуслла мартла 31-личибадси №222 ибил ХIукьму хIясибли, 2006-1994-ибти думсала бухIнаб акIубти жагьилти гIямриялизи хIеблизиб жибирни, апрельличиб бекIубихили, июньла 15-личи бикайчи бухьанбилтIан. Белгиси лугIилишаш Дагьистан Республикалис кадизахурти тIалабуни хIясибли, 2024 ибил дуслла апрельличибад июльличи бикайчи гIямриялизи 3800 адам бархьес гIягIити саби. Бурес чебиркур, нушала гIямрицини илдала лугIилизиб Россияла ФСБ-ла дазу балтахьантала (пограничникунала) гIяскуртазира бурхьути саби, ил бегI гьалаб саби бирусси.

Илкьайдали ишдула апрельла бекIубихуличирад медицинашлати комиссиабара чIула бузерилизи ахьили сари. Гъанналис гьалар нушани жагьилти дявила кьуллукьличи жибарайчи дарес хIяжати лерилра хIядурдешла далдучунни дурадеркIилра.

– Жагьилти гIямриялизи жибирнилла шайчибиси ишхIелла хIяракат селчибиби декларбулхьулис гьаларти думсазирцад?

– Гьайгьайра, ишдула хIеблизиб жагьилти гIямриялизи жибирнилла хIяракат белгити хасдешуначил декларбулхьули саби.

2024 ибил дуслла январьла 1-личибад гIямриялизи жибарес хIяжати адаттала думси 30 дусличи бикайчи ахьдарили сари. Дявила кьуллукьличи жибирити 27 дус биубачила гьайвикIалли, дявилалшиси хIясибизиси касибти ва 2024 ибил дуслла январьла 1-личи бикайчи 27 дус биубити гIямриялизи арканти, кадизахур-

БИОГРАФИЯЛА БАЯНТИ:

Я.Р.Жамбалаев Сергоквалала районна Кьанасирагьила шилизив, 1964 ибил дуслизев февральла 15-личив акIубси сай. Кьанасирагьила урга даражала школализир 8 класс делчи гIерги, ил МяхIякькьалала СПТУ-14-лизе керхурсари. 1982 ибил дуслизиб училище таманабхIели, Явнус Рабазанович «СМУ-8» бикIуси хьулри лушнила ва далдирнилла управлениелизев узес веIиххIиб. Илчиливи викархIейлили, Я.Р.Жамбалаев 1982 ибил дуслизев Одессализисси чебяхIиси даражала артиллерийский командный училищелизи керхурсари ва 1987 ибил дуслизиб ил хьарахьурсари.

Я.Р.Жамбалаев, белчуди хьарахьурхIелли, деклар-декларти мераначив дявила кьуллукьни тамандирули калун.

2000-ибил дуслизев ДГУ-ла дявила кафедра начальникла заместительса, белчудила шайчивси начальникла кьуллукьличи катурсари.

2002-ибил дуслизиб ДГУ-ла юридический факультет таманаб. 2005-ибил дусличибад ДГУ-ла дявила кафедра начальник ветеар. Ил дуслла октябрь базилизиб РФ-ла МВД-ла Волгоградла академиялизиб «Институт особого государственного-правового режима Российской Федерации» бикIуси тема хIясибли кандидатше ла диссертация защитибариб.

Я.Р.Жамбалаев дявила авдехI анцIубукьназир бутIакьяндеш дирули калун: Афганистайзир, Таджикистайзир, Дагьистайзир, Чечняла Республикализир.

Явнус Рабазанович «ХIунтена Зубари» орденничил, «АрIла кьанч» орденничил ва дахьал цархIилти орденни-медальтатли шабагьатлаварибси сай, илдала лугIилизисси – Крым чарбарнилис «Патриот России» бикIуси медальничилра.

Жагьилтас яркь бедлулгилла шайчив хIурматла насихIячи сай. 2018 ибил дуслизиб, жагьилти дявила кьуллукьличи хIядурбирнилла шайчибиси бузери багьандан, илизи РФ-ла Президентли баркалла багьахьурсари.

2009-ибил дусличибад 2020-ибил дусличи бикайчи Явнус Рабазановичли ДР-ла Дявила комиссариятла жагьилти дявила кьуллукьличи жибирнилла ва хIядурбирнилла шайчибиси отдела начальникла кьуллукь бузахьули калун. Гъанна билли, Я.Р.Жамбалаев баягIи отдела начальникла заместительса кьуллукьличи саби.

ти низам-кьайда хIясибли, дявила комиссариятунани гIямриялизи жибирнилла дявилалшиси хIясибизибад убкасиби ва запаслизи бедиб. ИлхIеллара 2024 ибил дуслизиб 27 дус биубити Россияла Федерацияла гражданинтасра ВатIан балтахьнилла шайчибиси конституциялашисси чебла ахьес имканбакIиб.

30 дусличи абикайчи гIямриялизи жибарес хIяжати гражданинтаси халбирити саби, сабира 27 дус биубити гIерги 2024 ибил дуслизиб дявилалшиси хIясибизиси касибти (гIядатибуливан, илди саби РФ-ла гражданиндеш касибти, дурала улкализиб 6 базиличи имцIали калунти ва чарбухьунти адатти).

– Цаибилгьуна, гIямриялизи жибарити жагьилтаси Россияла Федерацияла законодательство хIясибли, чус чебаахьибиси заманаличиб дявила комиссариятунани дугьбилзахьес бурес дигулра. Илкьайдали биралли, гIямриялизи жибирнилли дурхьадсунти лерилра далдучунни заманаличир бекIадарес гьамадли бирар, илдала лугIилизисси медицинашлатиси цахIнабиси ахтарди дураберкIесра.

– ВатIайс кьуллукьбарихьес жибирити жагьилтас имцIаливан сегьунти

гIяскуртазиб кьуллукьбарес дигулис, ил-дазиб ихтияр лебсис чус дигуси мер яра гIяскурти деклардарес?

– Белгити гIяскуртазиб кьуллукьбарес дигути жагьилтаси хаслира заманаличи мерлицирти дявила комиссариятунани дугьбилзахьес маслигIятбирулра. ГIямриялизи жибирнилла комиссияли кьуллукьличи бурхьути жагьилтала пикири, хьулани хIерудила дурар далтути ахIен. Амма аргьахьес чебиркур, белгиси журала гIяскуртази илди бурхьни гIягIацад шуртIризбад дигахьуси саби. Цаибилгьуна, гIямриялизи жибирнилла комиссияли сегьунти гIяскуртазиб кьуллукьбаритани имцIали хIяжатили хIясибизиси кайсуси саби. Клибибилгьуна, гIямриялизи живирус жагьил адам сунела арадешла, белчудила даража, белгиси санигIятлашисси хIядурдеш, хIягI-тIабигIяла хасиятунни хIясибли, белгити гIяскуртазиб кьуллукьбарес вирнилла имканти хIясибизиси кайсути сари. Гьатира аргьахьили буралли, белгиси журала гIяскуртала, илдала гьаларти мурадунни ирзинила шайчир чучи хаста тIалабунира дирути сари.

– ГIямриялизи жибарити жагьилтаси вагIда хIясибли кьуллукьбарни чебикIес бирару?

– Пе, гIямриялизи арканти чучи бакIибиси дявиласи жила мерлаб вагIда хIясибли кьуллукьбарни чебикIес бирар. Амма ишар цацадехI хасдешуни хIясибизиси касес чебиркур. «Дявила чебаличила ва дявила кьуллукьличила» бикIуси №53 ибил ФЗ-личил дархьадсунти. «Дявила кьуллукьличи живарес хIяжати гражданин (илизибад акубатурти хIясибизиси кахIесули), суненира дявила комиссариятлизибад дявила кьуллукьличи живирус повестка кахIесибиси, кIел жумягIла ухIнав Федеральний законни сунес кабизахьуси замана чебазайчи, дявила комиссариятлизиси гьавакIес гIягIниси сай дявилалшиси хIясибизиси каснилла баянти цугдущес багьандан». СеняхIенну сагаси закон хIясибли, сунес гIямриялизи живирус повестка бакIибьисра, дявила комиссариятлизиси хIевакибиси гражданиничли гIякIа чебирхьули саби. Илкьайдали вагIда хIясибли кьуллукьбарес дигулисисра сунела хьул-личла дявила комиссариятлизиси вякьви, багьахьес чебиркур. ЦархIилван, 10 азир

кьурушличибад 30 азирличи бикайчи гIякIа чебирхьуси саби.

– ГIямриялизи жибирити жагьилтаси дявила хасси балбуц дурабуркIути мермусаличи кьуллукьбарихьес бурхьулис? (Иш суал бегIтала уркIби ряхIитдиахьес багьандан хьарбулра)

– ВатIайс кьуллукьбарихьес жибарити жагьилти дявила хасси балбуцлизир бутIакьяндеш дарехьес арбикити ахIен. Илкьайдали илди сагати регистонизира бурхьути ахIен (Донецк, Луганск ва цархIилти). 2023 ибил дуслла гIебшиллизирра ДР-ла дявила комиссариятла бархьаначиси линиялизиси илдигьунти султанчил дахьал зянкь дакIибтири. Лебилра кьакьбикIутири чIула дурхIни дявила хасси балбуцлизир бутIакьяндеш дарехьес арку или. Амма гIуррара буркьура, гIямрициначи дявила балбуц кьакьбикIути ахIен. ДР-ла дявила комиссариятла бархьаначиси линия апрельла 13-личибад бузули саби. Се-биалра багьес дигусини гIергити номерти хIясибли зянкьдяхьили хьарбазс вирар: 8-872-267-88-86, 8-872-268-16-07.

– Явнус Рабазанович, хIела дявиласи кьуллукь чинабад бекIубихьисире? ХIела пикири, гьабзадешла ва цацIакь лишантаси сегьунти кьиликьунни халдарес вирара?

– Дила дявила кьуллукьличибиси гьуйни Афганистайзиб лейтенантти вирухIели бекIубихьисире, илис гIерги, Таджикистайзиб, Чечнялизиб... иличли гъанбушисире. Гьабзадешла мисалти кьайдала, нушала ВатIан гьармукабазисибад балтахьули бургьути мурул адатти гъанбушисире, чIулира дявила хасси балбуцлизир бутIакьяндеш дирули, дявилати хьарбаркьунни дуртахьути. Дила узила урши ИсламИра СВО-лизир бутIакьяндеш дирули калун, ил Гьабзадешла орденничил шабагьатлавариб.

– ИшхIелла гIямриялизи жибирниллази се бурес вируда?

– ГIямриялизи жибарити жагьилтас билли, ВатIайс марси, гIякIиси кьуллукьбарни булгьура. ВатIайс кьуллукьлиси кадизахурти 12 базла бухIнаб кабизалачердеш чедаахьили, чIули даркьес гIягIити дявила техника, гIягIниахьулумира гIягIли дуркарули, ярагьилчил пайдалабикIесра бурсибуйли, чIула бегIтачи улкIули чарбухьаб.

БУЗЕРИЛА АРХИЯЛИЧИЛ

Лавашала районна бекі Мухтар Халалмяхияммадов бузерила архияличил «сельсовет Цудахарский» МО-лизи вякун. МР-ла бекличил барх лебри илала заместительти Пябдусалам Дибиров, Хиясан Ибрагимов ва «сельсовет Цудахарский» МО-ла бекі Шамил Куршиев. Делегацияли гуми ахтардибариб, сабира гьалабан байхала кабикибси ва ремонтбарес хияжати.

М.Халалмяхияммадовли бурни хиясибли, ведомствобала ургабси комиссияли экспертиза дураберкили саби ва акта документ балкьаахьурли саби. Лерилра гьагьити кагуурти ДР-ла транспорта ва гьундура хозиястволу шайчибси Министерстволузи гьаладихьибти сари, гуми балбирнила хиянчи дарахьес багьандан.

Кинайс делегация Инкучумихьилизи бякун. Илаб шинна турба ахтардибариб, сабира алаббарес гьагьити. Меричир лайикьти хьумурти дурасиб, районна бюджетлизира деклардирути ардилс дурадеркес хияжати хиянчила хьекьлизири. Илкьаидали хьербариб сунезир хиянчи таман-хьедарибси Цудухьура шила школала мер-мусаличибси музейла юрт.

Районна бекли музейла юрт хисаблизис касахьес хияжати документуни далкьаахьес ва ремонт таманбарахьес кьулукьала адамтас хьарбаркунуи дедиб, ил ДР-ла культурала Министерстволу лайикьси программализи каберхьурли.

Лавашала районна администрацияла пресс-служба

АХЬСИ ДАРАЖАЛИЧИР...

Сергокьалала районна Сергокьалала шилизир хутла гьимирти дарсирнила хиянчи детурхули сари.

Руслан Мугьидовла уличибси кьакьализир, юртанази башуши хутла ибкьдеш имцабихьес багьандан, заябиубси гьимир ахьси даражалачи барсбарилли бирар. Хиянчи дурадуркьли сари гьехдарш метрла бухьандешличи. Илди лерилра гьунчидихьибхьелли, ил кьакьализибти адамти хутличили гьебурцила шуртти кьулайдирад, гьарил юртлизи ахьси даражалачи хутл бихьес имканбиклур.

Сергокьалала районна багьахьибала центр

Хьебла макьамти

Б.Хияжигьалиев

— Сен ванза шуббулиб? — хьарбаибхьели нуни, Жаваб бедес дигурла, — сенхьелну яни саб, — Унабурхьиличиб хьери, хьеб сари кьутдикули, Дашира абалтехле, шадли гьундизле.

Бугьлар янила манзил, бахьлис хьейгахьулхьар, Илра гьагьити саби, ванзалис ва адамлис, Янила юргьаннуб, бирар ванза бусули, Хьеблизиб чебсаргьили, чебла сунна ихьули!

Лебил гьагьити шадбир, табигьит чебиргьахь, Берхли ванабиклур, вавнани тембиклур, Шимикад, шагурткад гьайбатли кьунзабулхьан, Хьебла макьамти кайу, безити марка дур.

Ванати улкьазирад арцантира чардирар, Хьубурали хьумачир чула хиянчи дехьидирхь, Биштатирла хьулкьул, шта-ша дуцбиклар, Кьабулдантти дурули, хьекьли хияттизи ихьур.

ХИУРМАТЧЕБСИ ХЪАЛИБАРГЛИЗИВАДСИ

Адамтачи хьеруди — пикрилла дайлаб

П.Маллаева

Редакцияла хиянчи-зартани, корреспондентуни ахьлентира, адамти-ургартти тьахьар-кьайда, чили се гьагьити бирулил, чили сунечила гьагьити гьай бур-хьулил балули бирар, сенхьелну гьар журала хабурти дикьули сари ва илчибли баркалла сархибси чи саял балули саби.

Чумал бархли гьалаб редакциялизиб ихтилат бетурхьели газетала оператор Патимат Гьабдуллаевани ва программист Жуират Ражбадиновани иб:

— Бахьал адамти баркалла бикьулигу Майя Айгубовнала уршилли! Нушала газетализи белкес гьагьити илчилла!

Марлира, дубурантала гьадат илгуна саби — чила бил-ра у баркалалачил бурес гьалаб илала бегти гьанбуршини.

Майя Айгубовна авцанну шура дус школализир рузули, урхьла дурхьинара сунелаван чебиули, илдала кьисматличи урки изахьули хьериури, дебали пагьмучерси, сунела санигьат ункьли баркьурси педагог сари. Нешла мезличи бучантазир диги адилкьнила шайчир, ил дахьал дусмазир районна учителтас гьибрат сари. Гьар дус республикала олимпиадалачи бучантти бикьули, илдани гьаларти мерани дуруцхьели, цархилти район-тазибати илчи бикьутири: «Гьачам-биалра хьеракили ру-зну дила рузи, хьела бучантти агархьели, нушаб гьалабси мер бикесну!»

Илгуна нешли айкьурси уршиллизирла хьедиз дирадур цархилла дард агьреси уркира кьияндикьисилс кумеквизс адамдешра!

Хаслира юристли зууси дудешла хьулил ил халаваиб-си виьни пикрибаралли, су-

ненира арагьели Уголовный кодекс уркиличиб балуси! Пямурлизилад жавли арякьун Гьали Кьурбанович, — гьанна ви-алри, чумилра насихьат дуриши уршилли, — виалра ил урши Дагьистан Республикала Правительстволу Председательла цаибил заместитель!

...Пикририкулра, сен-сен имканбикьулира Гьалиев Руслан Гьалиевичила белкес или: ил районнизи вакьибхьели кьарширикес бетарниличи умут агара, шагьарлизир кьарширикес — ил гьаттира бетхьесигьуна анцбуьк саби, се баралли гьагьити?

Ахьушала шилизив гьар бархьира-сера чейули хала-ваибси виалра, илхьейчибад халаси заманара арбакьи, гьам-рула гьундурира чинаралра кьаршихьедикьиб диалли!

Иш гьагьити наб кумек-личи ракиб газетала кор-респондент Сабият Пябдуллаева, суненира нуниван ахи, Интернетла «дигьандешуни» гьагьити далуси.

— Хьера, ишар Руслан Пя-лиевичила лерилра баянти лер! — гьаладихьиб илини бел-кьаначилти чумал кьапи, ва ну халаси иштягьилчи лукьес рех-рихьира...

Гьалиев Руслан Гьалиевич акьубси сай 1974 ибил дусли-зив Ахьушала шилизив. 1997 ибил дуслизиб Дагьиста шила хозиястволу институт таман-бариб. Бузерила гьуни бехьибхьиб «Федеральная продовольствен-ная корпорация» ибси уличли-си организациялизи кабурухси Дагьистан Республикала агент-стволузи экономикала ва мар-кетингла шайчив вьедущий спе-циалистла кьулукьиличиб.

Ца дус дикли гьертги хиянчилизиб гьагьити баждарди-курси жагьил специалист Дагьис-тан Республикала шила хозияст-вола Министерстволу берк-

бержла рынокунала бузери кьелгьебикьуси Департаментли-зи — организациябала госзака-зуни хьядурдируси ва сетанази кадрихьуси отделла вьедущий специалистла хиянчиличи шур-ватур.

Пур узули калун урегал дус Дагьистан Республикала Прави-тельстволу берк-бержла рыно-кунала шайчибси Департамент-ла начальникла заместительли.

2006-ибил дуслизиб Руслан Гьалиевич шурхьун Дагьистан Республикала финансунала Мин-истерстволузи — финансунала рынокла ва кредитунала отдел-ла бекливиубсигуна специа-лист — экспертла кьулукьиличи.

2011 ибил дуслизиб Р.Гьа-лиевли, заочно учьули, РФ-ла Президентли абхьибси Россия-ла пачалихьла кабидала акаде-мия таманбариб «Управление персоналом» ибси санигьат хя-сибли.

2014 ибил дусличи бикайчи, ДР-ла финансунала Министер-стволузи отделла начальни-ли, ил дусличивад вехьилхьили,

2020-ибил дусличи бикайчи, ДР-ла финансунала министрла заместительли зуусири.

2020-ибил дуслизиб Руслан Гьалиевич Дагьистан Респуб-лика экономикала ва мер-муса гьаладхьил дашахьнила министр вариб ва ил кьулукьиличи ца дусра кьел базра узули кали гьертги 2022 ибил дусла фев-ральла 27-личив Дагьистан Рес-публикала Бекла Хьукму хьа-сибли, ДР-ла Правительстволу Председательла Цаибил заме-стительла кьулукьиличи катур.

Сегьуна гьаб-гьертгидеш-личил, кабизалачердешличил ихьули бузерила гьуни Руслан Гьалиевичли! Ил сабабли дургар касибти хьурматла умир-ра: «Дагьистан Республикала хьукуматла цаибил даражала насихьятчи», «Дагьистан Рес-публикала урибси экономист».

Имцадикиб гьурра халькь-ургар хьурматра, хьурматла умирра, бахьбиклаб баркалла бикьутира! Адамтала баркалла сархни — ил сабигу гьарил сани-гьатлизиб бегларла мягьичебси.

2014 ибил дусличи бикайчи, ДР-ла финансунала Министер-стволузи отделла начальни-ли, ил дусличивад вехьилхьили,

Дагьиста фермертани арц касес бирар

Дагьиста фермертани камси процент — дусла бухнаб 4,5% хиясибли — чебалис арц касес бирар. Илчила балахьули саби «Дагьингфонд» компанияла руководитель Мяхьаммад Ариповли.

Гьегудилис лугути арцла кьадар 300 азирличи абир-кули саби. Илди лугути сари гье ва удалугути духьлуми, хьу гьавабирхьути секьал, дегьнуби мяхькамдирути гьагьити-нахьлуми, шила хозиястволузи пайдаладирути тех-ника яра илди далдарес гьагьити ваяхь асес багьандан.

Гьегудила тьалабуни хиясибли, чеблала бекли-биубси бутла 6 базла манзиллис гьела арбухьесра асу-бируси саби.

Кьаякентла районнизи — хьиянчи демжурли

Кьаякентла районна шила хозиястволу управле-нили балахьни хиясибли, «Чкаловский» ГУП-лизир хьуми-унхьразир хьебла хиянчи дурадуркьли сари.

Кьаякентла районна УСХ-ла начальник Пябдул-басир Кьадиев сунела заместительличи варх «Чка-ловский» ГУП-лизи гьаввакиб, тьутлила унхьрачир хьебла-хьуми иркьнила хиянчи секьаиди дирулил, яни-ла анкила культурабала даражалачи ва хьебла риз-кьили дегьнуби хьумачи хьерас ибси муралдичил.

Хозиястволу руководителла гьай хиясибли, тьу-ттила унхьразир лерилра гьагьити хиянчи заманали-чир дурадуркьли сари, бусьагьат шалер (дурхьумас барибси хьери) сагабирнила шайчирти хиянчи детур-хули сари. Дегьнуби сагьли сари.

Бурес чебиркур, «Чкаловский» ГУП-лизир лерти сари 177 га, ил лугьилизир — сабухь лугути тьутлила унхьрала 53 га, 2024 ибил дуслизиб сархуси гьешни-ла ризкьила сабухьла 200 га, хьебла дегьнубала 100 га.

КОНКУРСЛИЧИЛА

Гьагьити гьунти декларбариб

С.Гьабдуллаева

Гьалабан Ахьушала шилизисиб дурхьинала анхьлизиб «Дусла воспитатель - 2024» бикьуси лебил Россияла кьадрилла воспитательти — ургаб районна муниципалитетла конкурс дураберкиб.

Конкурслизир районна дурхьинти шел дурхьинала анхьла хиянчизартани бутлакьандеш дариб. Илаб журила члентира лебри.

Конкурсла бутлакьанчибани гьаладихьиб ме-

тодикала шайчирти портфолио, «Интернет-ресурсь» бикьути чули дарибти хиянчи гьаладир-хьули сайтани, дурхьинал секьаидали занятиеби детурхулил чедаахьиб.

«Я — педагог» бикьуси аблизир чула педаго-гикала шайчирти дурхьинал хиянчи бетурхьахь-ти пагьмурти гьаладихьиб. «Педагог-профи» бикьусилизиб гьарилли чули саби гьагьитиули декларбарибси тема хиясибли устадешла дарс че-баахьиб, дурхьинас сегьуна баркь бедес гьагьитисил, илдала дагьричедеш секьаидали гьаладхьил да-шахьес вирусил, халаси коллективла ургаб бал-

гундеш гьагьити тьахьар-кьайдаличил бузахьес се-кьаидали вирарал аргьахьиб.

Ахьушала, Мухьела, Тьебекмахьила, Хияшмала, Усшала шимазирти дурхьинала унхьрала воспитательтани бутлакьандеш дарес гьагьитири, амма Усшала шилизирадси воспитательница загьиприкни багьандан, ил конкурс-лизир бутлакьандеш дарес хьериу.

«Дусла воспитатель - 2024» ибси районна кьадрилла конкурсличир цаибил мерличи лайикь-рикиб Ахьушала шилизисиб дурхьинала анхьлизир воспитательли рузуси Динара Нигьматуллаева,

кьибил мерличи бакиб Мухьела шилизирад-си Жумьагь Гьусманова ва Хияшмала шилизи-радси Рашидат Лайсагьалиева, хьагьибил мер касиб Ахьушала шилизирадси Сабият Исра-повани ва Тьебекмахьилизисиб «Солнышко» бикьуси дурхьинала анхьлизир рузуси Кьыстаман Пягьиммадовани.

Лебилра конкурсла бутлакьанчиб Дипломта-чил, вавначил ва савгьатуначил шабагьатлабариб.

Ил конкурсличиб цаибил мер касибсини ре-гиональный конкурсличир Ахьушала районна шайзирад бутлакьандеш диру.

СТУДЕНТУНАЛА БЕЛКІАНИ

УХЪНАЛА ХАБАР

Мяхяммадшапи Матаев

(13 ибил номерлизбсила хьархьуд)

5. Практика ахирличи бикиб. Савли айзури шагьарлизи укьес или валкьарурли. Хунжи хьядурдарили гьанручла беркала беркес или столла гьела кадира.
Рурсбала дьахличи хьериурхьели, илдас арбукьес хьейни аргьира.
— Ахьлери рузби, севан бизура хьушаб дила ши, шила шанти, нушала практика?
— Бархьли бураси, дила узи, дебали гьахьизур, амма нушала таманхьейси ца хьяни лебал. Ит ухънани буриси хабар ахирличи бирхьахьни. Асубуруси биалри ца-гьати жуьагт каласи, — иб Анжелани.

— Нушала узини, сай шилизи чарухьунмад, чизи-биалра хьарбаили ва белки буру. Бархьси ахьленну Мяхяммадшапи узи?
— Бархьси саби дила рузби. Шагьарлизи практика бедили шилизи чарухьас. Вьакь Насибат-зизичи ил хабар ахирличи бирхьахьс, — суьйс жаваб чьарбатурра нуни.
Нуша аркуси машина баклиб. Чедихьили ваяхь, шагьарлизидагь гьайбарира. Тьап Мяхьичььаллази даьйчи практикачичила, дила шиличичила, кадикибти анцбукуначичила, ва ухънала хабарличичила ихтилатдиклули замана бикиб.

Пергььиси бархли лерилра факультетлизи дакира. Нушала курслечил кьаршдикира. Цализи цали практикачичир кадикибти анцбукуначичила бурира.

Нуша лерси аудиториялизи, материал ахтардибуруси преподователь арациб.

— Хурматла студентуни, лебтасалра салам. Сен бетерхура хьушала практика? Хьушани хьанчурби дучая ва гьарили вьегла кьукьяла декларли кадихьая, ахтардиарили гьергьи, хьушала кьукьяла старостазин бурис. Гьанна хьуша дукьес дирудая.

Хьанчурби дедили гьергьи, азбарла дурадухьунра. Илаб набчил барх бучлуту рурсбани наб жагаси блокнот пешкешбариб ва иб:

— Хурматла узи, иш блокнот нушани хьед пешкешбирурра. Иша хьела белгьара гьахьти ва пасихьчерти белкани кадерхьаб. Иша белкес вируд ухънала хабарла ахирра.

— Халаси баркалла дила рузби. Хьуша диклуси кьядидали бирис. Гьанна ну аркьяс маршруткаличи кьанхьейс багьадан.

Илдази бедибси савгьатлиси баркалла багьахьурли хьярхьли машинаби тьашдилзуси мерла дуцлукьунра. Илавадли автостанциялизи ваира.

Шилизи вьетаибхьели, хьули укьесила мерличив Насибат-зизичи хабар дамбархьес вьакьунра.

Унзализи кьутдьяхьибмад ил гьарракиб.

— Вакьирив Мяхьяммадшапи. Хьечил барх бучлуту рурсби чинаба? — хьярбаиб Насибат-зизини.

— Салам Насибат Амирбековна. Даг арбьакьун. Нура илдачил варх вьакьунсири. Илди Мяхьичььаллазиб калун. Нура гьанна итавад льякьунра. Дила рузбани бахь тиладибарибну хабар ахирличи бикахьили, чузи бурхьес, — жаваб чьарбатурра нуни.

— Хьебиалли, ваши, аци, — иб учительниани.

Ну хьули ацира. Илини стол жура-журала берклумани бицяхьиб.

— Гьанна набчи лехьяхь, рузис ват, — иб илини ва дила мякьяла карили рехрихьиб. (Хьархьуд бирар)

ДУРХЪАТИ ГЪАНБИКУНИ

«БацIкабухъи бургулра даргантала анкъири...»

Хьязлис биклуту ахьен урунжуни дубуртазир парчдулхьути сари или.

Аминат Гьабдулманьапова

Гьарли-марли урунжуналу умудеш, шинна тьагьям илди хьедержибтани хьебала. Урхьнази кадайчи илди хьуркьбази гьудурдиубли дитихьути сари. Нуни илди урунжуначил цугьбурцули рирус дубурлантн, дубуртазиб аклубти,

чула дагьрили, хьяяла умудешли цархилтасра гьибратли бетарути.

Чумал дус дикили сари гьанна, Дахадаевла районна Зилбачила шилизиб халаси байрам дурабуркулри. Ил байрамлизир бутлакьандеш дарахьес нура жирарибсири. Пергер учитель, дурхьнази дарган мез дьаркьяхьес кьаьгьазивси, сунечи сай тьалабакриси, сунела кьуват-дагьри

илис харждируси учитель гьаникиб наб. Ил сайри Каримов Аци Каримович. Илала докладличи лехьяхьихьели, дебали разириубра. Хьерагу, илдигьунти учительтира леб-ли буилигу нушала даргала шимазиб. Аци Каримовичличила нуни районнизибра аргьибсири.

Гьанна ил пергер адам нушачил агар.

Илини уржибси хьалибарг абикур: кьел уршира шел рурсира. Ил байрам кьелгьибкибули, илала дурхьнани жи-гарла бутлакьандеш дирури: далуйти, делхь чедяхьиб, назмурти делчлун. Даргала ва урусла поэтунала хьабалра ила-ла рурсили Цибац, Сайхьят ва Аминатли далуйти зайдухьахьун. Хаслира диес-лири Сайхьятла далуйтачи лехьирхьес. Балгунти рузбала кьукья чебаз, илдичи хьерикьес иштхьадулхьулри.

Зилбачила шилизибси культурала байрамличи бахьал гьахьлира баклири. Гьахьлас берк-бержлизибра сахаватдеш чедяхьиб зилбачилантани.

Уржибси хьалибаргличила бурес дигурла. Аминат Каримова культурала Юртилизир гьанна 15 дусра-сера рузули сари. Илини Каспийсклизибси медицина колледж таманани, гьанна Цели-тельлизир рузули сари. Урши Рабазан Севастопольлизив военный сай. Цибац Каримова гьахьлад дусмазир Зилбачила школализир учительницали рузули сари, Англияла мезла ва психологияла дурсри кадрихьули. Далуйтачи карцис ил назмуртанара луклули сари. Илини дагьричебти дурхьнира абикур. Илала кьелра рурсили Дагьиста медицинали институт таманаиб. Асият кардиологияли — Москваллизир, Раисара Германияли-зир тухтурли рузули сари, урши Максим — Мурмансклизив.

Гьайгьайрагу, Сайхьятличила сари дила ишбархьила гьанбикуни-пикруми. Ну далайчира или, цацабехтиван уктемхьерирули, учительницалира рузули, концертунира дурабуркулри, дур-бурлантала яхь-ламусра умули дихьули, хьерирусири ил.

Мяхьичььалала 60 ибил шко-лализир рузхьейчирад халаси замана архьебьакьун. Амма камси заманала бухнаб учительти-ургаб халаси хьур-мат сархиб. Илини набчил ва цархилти жагьил поэтуначил чумра гьунибазни дурадеркиб.

Дарган мезличи дурхьни бегьбарес, тамашала дурсри кадихьиб. «Дус-ла учитель» конкурсуназирра илини бутлакьандеш дарибти сари. Шагьарла багьудила управлениела, мез руркь-нила шайчибси отделла заведуьаяца Рукьият Абкархьажиевани илала док-ладдис чихьси кьимат кабатур ва диплом бедиб.

Илгьунари нушала Сайхьят, сари чин-нар риларра, сунечи адамти битгьилуки, урки гьаргиси, разиси. Нушала даргала анкьила шала сари ил. Ил шала бахь-лис бичун. Замана аркьуцад гарил секьал хьумурту биклару, амма Сайхьят сеналра хьумартес хьебирар. Илис хас-дарибти назмурта луклули саби илди, анкьилантн. Сецад лукьларра, иличи илди лайкьили сари.

Русен, риштлал рузи Сайхьят ахират-ла гьеркьаси гьанкьили или эс дигурла набра. Нуша бахьла уркиби ардухири хьечил дарх ва пашманбарирри даргала анкьн.

Халкьлизиб биклули бирар, дурхьаси Рабазан баклизир чула гьамру кьабдер-дибтас гьалжанала бару гьаргли дирар или. Хьялалси уркила регь рузи, халкьили дурути гьардилзичиличи рирхурла.

Сайхьят Каримовас хасбарисби

Шуцайчибил берхьирив, Пархурхьи гьеларикес. Савлибазиб чуйнара Берхли кьалли чьарбухьес.

Хьу чьархьерулахьад кьалли Хьелкьели, янихьели, Берхьиличиван хьечи, Биалра гьалам хьерили.

Вьечну шурайла бацрив, Заклизир пяхьли регьес, Пергььати дуьурбазиб Бац кьалли журубуьс.

Гур хьу чьархьерулахьад, Шалдаван шала хили, Гьязиз бегьти шадбарес Хьела дакьурхьенчили.

Хьу атхьелба булбулрив Далай или регьубси, Хьел гьаьлизи дикайчи Ажайс сабураарси.

Кадерхура саринти Гьалам гьаьшикььарибти, Чуьурла гиван тьама Дайлобад кьаьбердибти.

Чатнира булбултира Хьеличил дарх чьардулхьан, Сагали макьамтира Далуйтира зайдулхьан.

Чатначил далайрикес Марли чьархьерулахьад, Хьечи карцай хьехьили Муцрантра калану.

Бацкабухьи бургулра Даргантала анкьира, Шавлал сар шалара, Дурхьал Сайхьят, хьушала.

Хьебалара ца хьезиб Илцадра ари лебни, Хьела агрили чумра Децла цали ламбирни.

Зубартала духемти Илдачил кьаьпикадири.

Хьу муснази раили Раи урунжуначи, Хьела дардла далуйти Дархьа чучил нушачи.

Шараблара урунжунчи Дуцурмулизир заб ара, Хьела сипат бухнали Чузбад зурхьаб алкан.

Лагдилзан зурхьабтира Дубуртазир даргала Хьечила гьанбикуни Сар уркибазир гьарилла

Пасихьли гьайрикули У муснира дузахьен, Гьалжунтала анкьанчир Паргььатси гьанкьили русен.

Милчи ахьа, ружули Хьу муснала шарабли, Гьайкариш, рукули Гьалжанала цьедешли.

Сайхьят ва «Даргала Анкьий»-ла вакьилти — илра цалабахььала жигарла бутлакьанчи ририсури

БелкИла игит Сайхьят Каримовала уржибси хьалибарг

Арзес гьагьинили биьни якьинбиуб

Шайдабег Мирзоев,
ДТТУ-ла профессор

Гьалик Гьабдулхьамидов нуни мурталра бархь-дешчуи буриси журналист сайливан валусири. Ила-ла сагали дурабухьунси «Дила заманала игитуннн ва уркициягартн (варварь)». Гьаннала заманала гьамрула суратунн» биклуси жуз бучантас гьалабир-хьухьели нура илаб вьез пикрибарира.

Илаб тамашабизур, балбуц бузахьес авторли сунечи чесили виьни. Сунела урки-хьия гьардирули, бучантас тамашабизеси, жузла бухнабуцличила, илини лехьибизуртази бурулри.

Вахьхьила жур-налист, гьайкикухьели сунечи сай вир-хулри. Сай масхара-лис вьиклуиван, илини «Крым ва Рим» дьаркьурлири.

Сунела гьамру-лизив ил, художник-ли, кьакьурби ушкан-ни, археологли, кьа-раулли, мугьяллимли, цархилти санигья-туназивра узули ка-лири. Ростовла уни-верситетла журна-листикала факультет белчирри. «Дагьистан» ГТРК-лизив узули жамигьатла-политикала, документальнн кинола, дергьла мер-мусаличиратди репортажунала, культурала, халкьяла гьядатунала передачабаала автор ветарулири.

Дагьиста тарихлизир, илини бегь гьалар, сунес дедадугти шабагьатуни сахьесиб. Сунечибра имцали шабагьатличи лайкьити лебни балули, сунес шабагьат сасес илини лайкьили ахьленсизли халбирулри.

Гьабдулхьамидов чумал жузла автор сай. Илала цабил жуз Кьизларлизив январьла 9-личиб каби-кибси мусибатла анцбукуличила саби. Автор гьа-чачьун ахьли Кьизларлизив вакьиб, анцбукунала бу-тлакьанчичил гьайкьавхьун. Кьинайс биалли илини «Гьамьузгилла шанна дигьандеш» биклуси жуз дуракаиб. Жуз урусла ва Англияла мезличил дурабухьунсири.

Гьалик Гьабдулхьамидовли гьарли-марли кадикиб-ти анцбукуначичила: «Гьакьраб» — балбуцла ахир-«Кьизлар-Первомайскла мусибатла умцла», «Ново-лакьла дазу — хьелбуси дергьла гьаб-гьергьидеш» биклутн жузи делки дуракаиб.

Бурес чебиркур гьалабихьибси, «Дила заманала игитуннн ва уркициягартн. Гьаннала заманала гьамрула суратунн» биклуси жузляра чилра аварагарли хьелур. Илар, бехьихьудличирад ахирличи бикайчи, гьамрула лерилра анцбукуначиб, хаслира кьияндикибси за-мана, адамла ва журналистла адаб-хьия ахьли дихьес гьагьиниси биьниличила пикруми дурулири. Жузлизини кадерхути белкьанала игитуннн, бахьалгунти, балбуцли-чиб гьайбухьун ва гьарили чула пикруми дуриб.

Жузличила гьайкикухьели, Дагьистайзир че-лукуьти гьахьлад масулти, гьелазини архьедухили, бусьагьти арзес гьагьинили биьни якьинбиуб.

Гьабдулхьамидовли, республикализирти ва лебил Россияла, санигьатла дахьал конкурсуначир гьалартн мерани сархибти сари. А.Боровикла улчичили «Яхь-ла-мус, гьабзадеш, устадеш» биклуси халкьани-ургабси премияла кьина лауреат ветару. Россияла журналисту-нала Союзла «Санигьятлизирти устадеш багьандан» бик-луси премияла хьияна лауреат ветару. Илини «Россияла мургила пяхьлу» ва цархилтиша шабагьатуни сархиб.

Дахьал дусмазиев, ибкьли ва халати сархибде-шуначил узуси автор виьни багьандан, хьукьуматла организаци Гьабдулхьамидовлиси «РФ-ла бузерила игит»-ла у бедахьес маслигьатбариб гьайбухьунтани.

Дудеш гьаниркахьули

Б.Хьаьигьаьлиев

Дурхьаси дила дудеш, дугели хьу гьанкьлизив
Наб гьалавузурхьели, дила гьанкьира бетакьиб,
Нура пикривилулра, сен чьирара или
Се бурес вакьибара, дурхьаси дудеш или
Се мурадли, се лебни наб гьалавузурсири?
Илди бурхьназис сайри хьу даршал дус вируси,
Урегьцали деркьили, нуша дархьадатурири,
Чисалра вай хьелбарри, хатирра хьелбунири,
Кьугьал хьела кулпетлиси гьахьиси баркьара бедирри,
Гьушхьелибахьес илди кьиянра кабихьирри.
Учительли узуди, кьисла уста вьиради,
Унза-улькьайра хьуну гьар бархьили диради,
Хьалкьла хьянчи далади, чьабарра кабирхьяди,
Кулпет абикуьес хьуну халал гьаза баради
Сегьуналра хьанчилис, гьеч хьу мултигьхьеликади.
Ну учьили левалли, хьу зьелукибсири,
Хьила гьязь ахьбуьубли, бурушла викибсири,
Гьанбиркули саби наб, хьела малхьамси хьерра
Изаьси мукьурхьелили, дьахьличиб пишьяхьуннира.
Чум дус дикили хьалли, хьу хьумартес хьейрулра,
Хьуну дурул пикруми, гьаькьлу бухнабти дугеби
Кььиблама сар наб дам, ну хатлахьеркахьути,
Бархьси дьякьад вьикутн.
Хьела у бихусира лев урши, дудеш, дила,
Илала акьлбти леб, регьларра риштласира,
Суратличи хьершыл, ил мурталра хьарукилар,
- Их чила позьт сая, яра президент сая? -
Илзи пахручили нуни бурис ишкьяди!
- Президент сай нушала, хьурмат сай иш наслава
Дудешла хала дудеш, сайгу пергер хьушала,
Илини дьаркьуртира, ва халадаахьилра,
Илини кайхьиб дурсри, хьушабра кадрихьисра
Вари, ил дигахьена, вари, хьумартидая!

ПЕРВЫЙ

Table with 2 columns: Понедельник 22 апреля and Вторник 23 апреля. Contains program schedules for the first channel.

Среда 24 апреля

Table with 1 column: Среда 24 апреля. Contains program schedules for Wednesday.

Четверг 25 апреля

Table with 1 column: Четверг 25 апреля. Contains program schedules for Thursday.

Пятница 26 апреля

Table with 1 column: Пятница 26 апреля. Contains program schedules for Friday.

Суббота 27 апреля

Table with 1 column: Суббота 27 апреля. Contains program schedules for Saturday.

Воскресенье 28 апреля

Table with 1 column: Воскресенье 28 апреля. Contains program schedules for Sunday.

РОССИЯ-1

Table with 2 columns: Понедельник 22 апреля and Вторник 23 апреля. Contains program schedules for Russia-1.

Среда 24 апреля

Table with 1 column: Среда 24 апреля. Contains program schedules for Wednesday.

Четверг 25 апреля

Table with 1 column: Четверг 25 апреля. Contains program schedules for Thursday.

Пятница 26 апреля

Table with 1 column: Пятница 26 апреля. Contains program schedules for Friday.

Суббота 27 апреля

Table with 1 column: Суббота 27 апреля. Contains program schedules for Saturday.

Воскресенье 28 апреля

Table with 1 column: Воскресенье 28 апреля. Contains program schedules for Sunday.

НТВ

Table with 2 columns: Понедельник 22 апреля and Вторник 23 апреля. Contains program schedules for NTV.

Среда 24 апреля

Table with 1 column: Среда 24 апреля. Contains program schedules for Wednesday.

Четверг 25 апреля

Table with 1 column: Четверг 25 апреля. Contains program schedules for Thursday.

Пятница 26 апреля

Table with 1 column: Пятница 26 апреля. Contains program schedules for Friday.

Суббота 27 апреля

Table with 1 column: Суббота 27 апреля. Contains program schedules for Saturday.

Воскресенье 28 апреля

Table with 1 column: Воскресенье 28 апреля. Contains program schedules for Sunday.

РТВК РГВК

Table with 2 columns: Понедельник 22 апреля and Вторник 23 апреля. Contains program schedules for RTVK and RGVK.

Среда 24 апреля

Table with 1 column: Среда 24 апреля. Contains program schedules for Wednesday.

Четверг 25 апреля

Table with 1 column: Четверг 25 апреля. Contains program schedules for Thursday.

Пятница 26 апреля

Table with 1 column: Пятница 26 апреля. Contains program schedules for Friday.

Суббота 27 апреля

Table with 1 column: Суббота 27 апреля. Contains program schedules for Saturday.

Воскресенье 28 апреля

Table with 1 column: Воскресенье 28 апреля. Contains program schedules for Sunday.

А.Х.МЯХИЯММАДСЯГИДОВА

Ишдусла апрель 15-лицир 92 дусла гьямуричир нушачи-радди даимлис аррякун бахьал дурхнала неш, бузерила ва тылла ветеран, журналистка Асият Хасбулатовна Мяхияммадсыгидова. Ил жагати хлял-табигиятла ва гялхис уркила рег хьунул адам сарри.

Асият Мяхияммадсыгидова акубсири 1932 ибил дуслизи хьубзарла хьалибарглизир Хайдакьла района Санчила шилизир, Дергьлис гьаларти кьяянти дусмазир шалгердехунтири илала дурхядеш. Илани шилизир бехбихьудла классуни таманаб, Мажалислизир урга даражала багуди касиб. 1950 ибти дусмазир Асияти сунела бузерила цаибти гуьри кацибтири Санчила шила библиотекала заведующаяли рузули. Районна библиотекаби-ургаб Санчила библиотека цара байхьалара дусла бухнаб гьябкьятала кьяйлизи дураиб. Асияти библиотекализир художественная самодеятельность бархли аклахьубсири. Бар жумяглизир илдани районна шимазир, фермабазир, колхозникуни бузути авлахьуначир концертуни чедиахьутири. Илкьяйдали кьантси заманала рухнаб Асияти сари бажардичерси ва пагьмучерси адам сарливан чера-ахьибсири.

Хьянчилира творчестволира Асият уркичерирусири, дергьлис гьегьити дусмазирра кьяяндешуни чекайес бурсикарнубсири. Районна руководствили илала сабухьчебси бузери пикирили касили, Асият КПСС-ла райкомлизир техничский секретарьли рузахьес жирарибсири. Гьяццад дусмазир ункьли дураберкибиси хьянчи ахьли кыматлабирли, илис дахьал шабагьатунира дедибтири. Ил хьялбал медальчи, «Победитель соцсоревнования управления полиграфиздата и обкома союза работников культуры ДАССР» ибси лишанничи, ДАССР-ла культурала Министерстволла ва культурала хьянчизартала профсоюзла обкома, ДАССР-ла Верховный Советла Президиумла Хурматла Грамотабачи, республикала ва районна газетабазир, радиобазир ва телевиденилизир сабухьчери рузни багьандан Баркаллала кагьуртачи лайкьркибсири.

Районна руководстволера ил чуйнара грамотабачил ва Баркаллала кагьуртачил шабагьатларибсири. Амма Асият-ли дебали муьрхьси мягна бухнабуцибти ва пасихдешли ламдиклети сари. Илала назмуьртачил гьартистунани муртал-ра далуйтира дучули дирар. Асият «Хайдакьла урунжунни» биклуси литературала салабьяхьла членра сарри.

«Замана»-лизирра Асият Мяхияммадсыгидова мурталра луклусири. Гьяннала гьегьити илала макьалаби нушала газетализир дурахьедухьан диклеса гьамадли ахьен.

Илгуьна халаси бетахьриличил бархбасахьти, Асият Мяхияммадсыгидовала хьалибарглизи ва тухумтази халаси пашмандеш балахьура.

«Замана» газетала агьлу

Белгородлизибадти дурхнас — спектакль

Мargarita Arslanbekova, П.Батирайла уличилси, Даргала театра жамиятгилчилик бархбас бузахьис хьянчир

Мартла ахирлициб, 500-лицибра имцли Белгородла областлизибадти дурхни, заманалис хьербизс, Дагьистайзи бакиб. Илди лебилра, республикала Бекл С.Меликовла хьарбаркь хьисибли, хьяжатирукти лерилра секайчи гьабуциб ва «Солнечный берег» биклуси РЦО-лизиб, Мяхияммадсыгидова ил интерна-тунази мерлабариб. Республикала Бекла сипта хьисибли, Белгородла областлизибадти дурхни, Дагьиста культураличил ва гьядатуначил тянишбарес имкантира аклахь.

Гьалабан П.Батирайла уличилси Даргала театри Белгородла областлизибад

бакибти дурхнас Георгий Нахуцрашвилла пьеса хьисибли, урус мезлици ка-бихьибси, «Чаракла баркьудлуми» биклуси спектакль гьалабихьиб.

Гьялбаркьла сипталичил, спектакль чеба-ахьиб, Белгородла областлизибадти гьалхи, заманалис мерлабарибси, Кьарабудагь-кентла районлизибси «Солнечный берег» биклуси республикала багьудила центрлизиб.

Спектакль кабихьибси режиссер сай Калмыкия Республикала искусствобала урибси хьяракатчи Сергей Бурлаченко. Спек-такль кабихьибсири 2023 ибил дуслизиб, «Биштаси Ватла Культура» биклуси «Цаси Россия» партияла балбуцла дазурбазиб.

Кабихьибси спектакльла бухнабуца цахилити миллатла хабуртачи мещу-си ахьен, амма илизиб дурхнас биштла-хьейибад тяниши, муьрхьси мягна леб — илар гьалхидешра вайдешра цаличил ца дурьгули сари, марти гьалмагьдешли

ва мардешли спектакльлизибти игьту-нас кумекбирли саби. Дурхнала уркиби спектакльли разидариб, чула хьулибад, бегьтачибад гьарахьли хьербирити дурхни разибарниличи гьартистунира чуци саби разили саби.

«Белгородлизибадти ва Белгородла областлизибадти, гьямурила кьяян-ти шуртгьизи бикибти дурхни, нушала дурхни саби, илди гьарил шайчибад кумекличи хьербити саби», — вилкьури Даргала театрла директор Мухтар Матаев. «Ил ба-гьандан нушани, республикала театртани, библиотекабани, музейтани, концертуни дирити учреждениябани хьядурбарибси цахнабси культурала программа, нушала пагьмуличил чебицахьира. Дагьиста ван-заличиб беркибси замана нушала гьалхлас анцхьабукьесили, хьумхьертесили, тама-шаласили бетаахьес нушани кьяйгиби-рура».

СТУДЕНТУНИ — БУЗЕРИЛИЗИБ

Санигьятличи диги имцладиахьуб...

Мяхияммадшапи Матаев

Дурхьаси Рабазан базилчи барх нушала белчудила-методикалашалси практика бехбихьибсири. Илала мурад, студентуни, школала бунчантас дурсри кадиьхьес бурсибарни саби.

Практика бехбихьибхьели, иш кьалаба-кьалабали таманбилри или пикирухьунра. Ахирличи бикибхьели биалли, илавад арукьес дигули ахьенри. Нуни дурсри кадиьхьуси класслизибти дурхни секлал багьес дигути, алаьчарси дунья-личи дигиличил хьербиклети сабири. Нуни се-биалра хьар-баили, ахирличи бикахьайчи, илди жаваб бедес хьядурлири. Школала жаняхьра жагали жура-журала плакатуначил ва стендуначил балкьахьурлири. Классунизир деклар-декларти чебаьла ваял, ва халаси интер-активная доска лерри. Сагати столти ва ути кадиьхьилри. Учителътани дарс кабирхьу-

хьели, чинабалра лехдешри. Сагати дарола материал леб-танилра аргьеси гьалабар-хьурли. Школа ва бунчанти чебанхьели, дила школала

бурхни гьандикиб. Илдиван нура переменаличви дуц-гьалх-лизив вираси. Дурсрачиб биал-ли, набчи хьарси бирусири. Хьера, илгуьна гьалхис ва жа-

гаси школализиб, духути ва хьул-кьити дурхни-ургаб дила практи-ка бетехур. Ил практикали дила уркилизиб учитель ветаз ибси пикири гьатира чумабихьуб.

ГЯДЛУ-ЗЕГЬА

АЛХНИЛА САБАБТАГИБ УМЦЮЛИ

Гьалабан Россияла МВД-ла Мяхияммадсыгидовали линейное управленилизил «Мяхияммадсыгидовали» станцияличви адам пассажиртала поездлиу викили сай или багьахьур. Анцхьуб кабихьибси мерличи следствиела кьукья илмандан дурабухьун. Илдани гьала хили белгибарилван, кахси анцхьубкис сабабти бетаурли саби мегьла гунила мер-мусличир мяхкамдеш дакьухьедарни. Полицияли алхунси чи саял кабизахьур. Ил 30 дус виубси мяхияммадсыгидовали сайри.

Бусягьятала замана бетаурсила лерилра сабабти цугдурциличил дьахьичаибти ахтардила далдуцини дурадуркьули сари. Ахтарди ахирличи бикибхьели, хасси хьлукму дурасили бирар.

Мегьла гуьни халаси урехила мер саби, ил багьандан гуьнила итил шайчи ветаз дигусилис ил мурадлис балкьахьурси мер баргес ва, гьямбириси поезд агни гьала-гьала ахтардидарили, ватихьес гьалгьинбиркур. Илкьяйдали гьянбиркахьула, батбихьибси поезд тлашаз гьамадси ахьен, ца секунда бухнаб илини 20 метрла бухьанси гуьни ихьули саби, илала тормозла гуьни биалли ургабил хьисибли 1 километрла саби. Ил багьандан мегьла гуьнчи гьамирухьели, дебали адуцалачели ва сахьли ваяшкьес чебиркур.

Хурматла дагьистанлант! Хьушала гьямура ва арадеш мяхкамдарес багьандан, гьундурчир мяхкамли дирла! Россияла МВД-ла СКФО-лизибси Управленила пресс-служба

Table with 7 columns: Бурхни, Гьянручла, Берхли абухьни, Хьерейсла, Даька, Марклячила, Дугила. Rows show dates from 22.04.2024 to 28.04.2024 with corresponding times.

ПАГЬМУЧЕРСИ

МягИничебси гьаликИли бетаур

П.Шахова

Нушала республикализиб бахьал леб пагьмучеб-ти биштгити дурхни. Илдани жигарла бутлакьандеш дирли сари саби бучути шолала ва гимназиябала жамиягьтала гьямурилизир. Чеалкьуси наслузиси чула пагьмурти гьаргарахьес, лерилра кьялбузиз илди гьалабихьил башахьес пачалихьлира дахьал имканти гьаладирхьули сари. Илди сари конкурсуни, абзана-чилти хьязти, мажлисуни ва цахилити.

Гилмула челябкьалализи пай кабихьибси риштгаси рур-сила, халкьла декгити излумас кумекбареси дарман баргес халаси иштяхИ леб.

Иш макьалализиб ца пагьмучерси, риштгаси рурсиличила белкес дигула. Хангьисиева Разият Шамилеена акубси сари Мяхияммадсыгидовали апрель-ла 7-лицир. Гьянна бусягьят ил «56» ибил гимназияли-зир 7-ибил класслизир ручули сари. Белчудиличи ва жузачи рурсила риштгальейибад халаси диги бири или бурли сари илала неш — «56» ибил гимназияла мугьаллим Гульнара Сапаршаевнани.

Нешли Разият жура-журала кружокуначи рикуси-ри. Илар дагуьрти секлал рурсилис школализир де-бали пайдаладиубли, илини бехбихьудла классани шула кьиматуначил таманаб. Гьяннара ил ункьли ручули сари.

«Разиятгис жузи дебали дигахьу. Жура-журала гил-муртчи илала халаси иштяхИ леб. Сагати кружокуначи рикаба или мурталра тиладирикьули сари ил. Дурсри да-рили акьуси замана ил мурталра сагати багьудлумачир умцули рирар», — бурли сари рурсила нешли.

Класслизир Разият староста сарливан, барх бучуьтас кумекбарес, балуси секлал гьабурес муртал-ра гьалаки рирар. Багьудлумала кьани бицахьес ил хьларакатлизир сари. «Наб лерилра дурсри дигахьис, амма имцаливан биологияла дарс дигахьис. Иличи ну мурталра хьербити рирар. Гьянна биалли, химия-ла дарсичира пикири чеимцабарес хьяжати саби, сеняхьену наб халараибхьели тухтур ретаз дигула. Ил санигьятличи дила диги акьуб нешли наб тух-туртала гьалгьинахьлумала кьани савгьатбарибхьели. Адамтас ва илдала арадешли кумекбирни, нуни дебали гьалхис хьянчизиси халбирурлар», — рикли Р.Хангьисиева.

Багьла-багьлани Разиятла дурхьядешла хьула-ни гилмула хьалумцлабачи шурдурхьули сари. Ар-бьякьуси дуслизир илини «Науки юношей питают» биклуси республикала конкурслизир бутлакьандеш дарили, 1-ибил ва 2-ибил мерани касиб. Адамлис ний дужес хьяжати биьниличила ва илала пайдали-чила хьянчи конференцияличи гьалабихьиб илини.

«Сен нийличила или хьарбааддали, сеняхьену ил гьарил адамли виштлахьели пайдалабириси продукт саби. Амма лебтасалра ний хьейгахьу. Набзира нешли илди гужли дужахьутири. Кьинайси биалли, ил продукт секьайда бетаурсил (состав) багьес тамашабизур. Ил шайчирти хьалумцлабани ну Москвализиб бетехурси лебил Россияла конкурсла бутлакьанчили ретаахь-урар», — рикли ил.

Разиятгис илаб «Биология» биклуси конкур-сла бутлализиб цаэсис мер буциб. Риштгаси рур-сили хьулир ва лабораториялизир дурадерикибти хьалумцлабани жури ва конкурсла бутлакьанчиби хьларанбариб. Хьянчила баняти хьисибли, Разиятгис «Элексир жизни» биклуси сагати рецепт гьалабихьиб. Илала составлис экспериментуни халаси кьимат каба-тур. Ний дебали дахьал пайдалати секьултацибти дав-лачеси продукт биьни илини кабизахьур.

Разиятгис мягьничебси гьаликИли бетаур 2023 ибил дусла биштгитала гилмула-практикала конфе-ренцияла тезисунала жузлизил илала рецепт кабер-хьяхьни.

Гилмула челябкьалализи пай кабихьибси ришт-гаси рурсила, халкьла декгити излумас кумекбар-еси дарман баргес халаси иштяхИ леб. Ил гьямдаси ахьенси хьянчи даимбархьес илис хьалумцлабазиб ва белчудилизиб гьамаддеш булгехь.

Разият Хангьисиева Россияла гьарла шайчибад пагьмучебти дурхнала реестрлизи карикахьиб.

Footer containing Zamana logo, contact info, registration details, and QR code.